

Лектор дисципліни
Контактна
інформація лектора
(e-mail)
Сторінка дисципліни
в eLearn

Сикало Оксана Олексіївна

sukalo_o@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1122>

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ **«Основи карантину рослин»**

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 202 Захист і карантин рослин
Освітня програма «Захист і карантин рослин»
Рік навчання __4__, семестр _7_
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Навчальна дисципліна «Основи карантину рослин» вивчає наукові, економічні, правові, організаційні принципи карантину рослин.

Вивчення основ карантину рослин передбачає отримання студентами всебічних знань з питань міжнародного розвитку карантину рослин, методів догляду підкарантинних матеріалів і їх експертизи, внутрішньодержавної організації виявлення, ідентифікації, спостереження за ними в агроценозах, місцях зберігання та переробки рослинної продукції, знезараження підкарантинних матеріалів, локалізації і ліквідації вогнищ зараження.

Всі ці знання в майбутньому дозволять спеціалістам з карантину рослин приймати правильні рішення в здійсненні карантинних заходів.

Основна мета навчальної дисципліни – оволодіти сучасними знаннями з фітосанітарного законодавства, порядку та методів проведення фітосанітарної експертизи, біології карантинних та інших шкідливих організмів, відсутніх на території країни.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами.

СК 2. Здатність інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення дотримання фітосанітарних заходів у процесі виробництва, зберігання, транспортування, реалізації під час експорту, імпорту, транзиту продукції рослинного походження.

СК 3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів, що дозволить реалізувати державну політику у сфері захисту і карантину рослин.

СК 4. Здатність виявляти, локалізувати і ліквідувати регульовані шкідливі організми за результатами інспектування та фітосанітарної експертизи.

СК 6. Здатність оцінювати фітосанітарні ризики (біологічні, екологічні, економічні) внаслідок занесення чи поширення регульованих шкідливих організмів.

СК 7. Здатність координувати фітосанітарний моніторинг щодо виявлення, ідентифікації та визначення особливостей біології та екології шкідливих організмів в Україні та відповідно до угоди СОТ СФЗ та положень законодавств Європейського Союзу.

СК 8. Здатність комплексно застосовувати методи для довгострокового регулювання, розвитку та поширення шкідливих організмів до господарсько невідчутного рівня на основі прогнозу, економічних порогів шкідливості, ефективності дії корисних організмів, енергоощадних та природоохоронних технологій, які забезпечують надійний захист рослин і екологічну безпеку довкілля відповідно до угоди СОТ СФЗ та положень законодавств Європейського Союзу.

СК 9. Здатність організувати заходи із захисту і карантину рослин підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами, діяльність яких пов'язана з користуванням землею, водними об'єктами, вирощуванням рослин сільськогосподарського та іншого призначення, їх реалізацією, переробкою, зберіганням і використанням відповідно до угод СОТ,СФЗ, європейських вимог.

Програмні результати навчання (ПРН)

7. Складати технологічні карти для організації заходів із захисту рослин.

8. Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин.

9. Ефективно планувати час для отримання прогнозованих результатів діяльності із захисту і карантину рослин.

10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин.

11. Дотримуватися вимог законодавства у сфері захисту і карантину рослин та оперативно реагувати на зміни в законодавстві.

14. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

17. Уміти використовувати сучасні інформаційні технології, знання біології та екології шкідливих організмів для їх контролю в агроценозах

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Модуль (розділ, блок змістовних модулів)		Обсяг годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи					Результати навчання	Завдання	Оцінювання
№	назва	Лекції	Лабор. заняття	самостійна робота		разом			
				підг. до занять	Інд. завд.				
	ВСТУП	2	-	-	-	2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знати: ✓ завдання, мету і об'єкти навчальної дисципліни; ✓ методи моніторингу, виявлення й ідентифікації карантинних організмів, методи огляду підкарантинних матеріалів; ✓ перелік карантинних організмів, що відсутні та обмежено розповсюджені в Україні; ✓ активні стадії розвитку карантинних організмів, особливості їх біології; методи та 		
1	Закон України «Про карантин рослин». Зовнішній і внутрішній карантин рослин								
1.1	Теоретичні засади карантину рослин								
	1.1.1. Державна політика у сфері карантину рослин.	1	-	0,5	0,5	2		Виконання і здача самостійної роботи (курс в elearn)	1
	1.1.2. Поняття «фітосанітарний захід»	2	-	0,5	0,5	3			
1.2	Зовнішній карантин рослин								
	1.2.1. Організація і завдання зовнішнього карантину рослин.	1	-	0,5	0,5	2		Виконання і здача самостійної роботи (курс в elearn)	1
	1.2.2. Фітосанітарні вимоги до підкарантинного матеріалу.	1	2	0,5	0,5	4		Виконання і здача самостійної роботи (курс в elearn)	1
	1.2.3. Правила і техніка догляду підкарантинних матеріалів.	0,5	-	0,5	0,5	1,5	Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4	

	1.2.4. Вимоги до імпортованих і транзитних вантажів.	1	2	0,5	0,5	4	<p>терміни проведення обстежень полів, розсадників, плодових та лісодекоративних насаджень, складів;</p> <p>✓ умови використання зараженої продукції, методи та засоби знезараження, умови запровадження заходів з локалізації та ліквідації вогнищ карантинних об'єктів.</p> <p>✓ вміти:</p> <p>✓ робити висновок про фітосанітарний стан підкарантинної продукції та вантажу, що експортується чи імпортується;</p> <p>✓ визначати виявлені організми;</p> <p>✓ давати кваліфіковану оцінку фітосанітарного стану сільськогосподарських угідь, місць зберігання рослинної продукції.</p>		
	1.2.5. Положення про порядок ввезення і перевірки імпортованого насіннєвого і садивного матеріалу.	0,5	-	1	1	2,5		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	3
1.3	Внутрішній карантин рослин								
	1.3.1. Організація і завдання внутрішнього карантину рослин.	0,5	2	0,5	0,5	3,5			
	1.3.2. Особливий карантинний режим.	2	2	1	1	6		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	5
	1.3.3. Порядок і правила вивезення та реалізації підкарантинної продукції із зон зараження.	0,5	-	0,5	0,5	1,5		Виконання і здача самостійної роботи (курс в elearn)	1
	Всього за модуль 1	10	8	7	7	32			
2	Діагностика, біоекологічні особливості розвитку карантинних шкідливих організмів								
	2.1. Поняття про «карантинний шкідливий організм»	2	-	1	1	4	Виконання і здача самостійної роботи (курс в elearn)	1	
	2.2. Організація, строки та методи проведення контрольних обстежень.	2	-	1	1	4	Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4	
	2.3. Основні правила та техніка проведення лабораторної експертизи.	2	2	1	1	6	Виконання і здача самостійної роботи (курс в elearn)	1	
	2.4. Карантинні шкідливі організми								

	2.4.1. Карантинні шкідливі організми плодкових культур	-	4	0,5	0,5	5		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4
	2.4.2. Карантинні шкідливі організми цитрусових, винограду та інших субтропічних культур	-	2	0,5	0,5	3		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4
	2.4.3. Карантинні шкідливі організми квітково-декоративних та овочевих культур	-	2	0,5	0,5	3		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4
	2.4.4. Карантинні шкідливі організми картоплі та інших технічних культур	-	2	0,5	0,5	3		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4
	2.4.5. Карантинні шкідливі організми зернових та зернобобових культур	-	2	0,5	0,5	3		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4
	2.4.6. Карантинні шкідливі організми продукції запасу	-	2	0,5	0,5	3		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4
	2.4.7. Карантинні шкідливі організми лісу	-	4	1	1	6		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4
	Всього за модуль 2	6	20	7	7	40			
3	Знезараження підкарантинної продукції								
	3.1. Види знезараження сільськогосподарської продукції.	1	1	2	2	6		Виконання і здача самостійної роботи (курс в elearn)	1
	3.2. Загальна характеристика процесу фумігації. Вибір препарату й визначення дозування.	2	1	1	1	5		Розв'язок задач	4
	3.3. Контроль концентрації фуміганту. Контроль повноти дегазації. Видалення залишків препарату.	1	2	2	2	7		Виконання і здача лабораторної та самостійної роботи (курс в elearn)	4

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

12. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Сикало О.О., Чернега Т.О. Зовнішній і внутрішній карантин рослин, навчальний посібник, 2021. НУБіП України. 307 с.
2. Мовчан О.М. Карантинні шкідливі організми: карантинні шкідники. – Ч.1. – К.: Світ, 2002.– 288 с.
3. О.О. Сикало, О.М. Мовчан, І.Д. Устінов «Карантинні шкідливі організми: карантинні хвороби». – Ч.2. – К.: Світ, 2005. – 411 с.
4. Закон України «Про карантин рослин», прийнятий Верховною Радою України 30 червня 1993 р. № 3348-ХІІ. Та наступні його редакції.
5. Статут Державної служби з карантину рослин України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1993 р. № 892.
6. Мовчан О.М. Карантинні шкідливі організми: карантинні шкідники. – Ч.1 - К.: Світ, 2002.- 288 с.

Додаткова

1. Глосарій фітосанітарних термінів, Додаток № 1: Керівництво за інтерпретацією і застосуванням концепції офіційної боротьби з регульованими шкідливими організмами, 2001 .ФАО, Рим .
 2. ДСТУ 3354—96. Карантин рослин. Методи ентомологічної експертизи продуктів запасу.
 3. ДСТУ 3355—96. Продукція сільськогосподарська рослинна. Методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи
 4. ДСТУ 4009-2001. Карантин рослин. Методи гербологічної експертизи підкарантинних матеріалів
 5. ДСТУ 4180-2003. Карантин рослин. Методи мікологічної експертизи підкарантинних матеріалів
 6. ДСТУ 4709:2006. Карантин рослин. Методи бактеріологічної експертизи підкарантинних матеріалів
 7. ДСТУ 7406:2013. Карантин рослин. Методи фітогельмінтологічної експертизи об'єктів регулювання // Болтовська О., Галаган Т., Нікішичева К., Сігарьова Д.
 8. Закон України «Про карантин рослин» // zakon.rada.gov.ua/go/3348-12
 9. Міжнародна конвенція із захисту рослин, 1997 .ФАО, Рим .// https://www.eppo.int/ABOUT_EPPO/convention/EPPO_Conv_ru.pdf
 10. МСФЗ № 1. Фітосанітарні принципи карантину та захисту рослин і застосування фітосанітарних заходів у міжнародній торгівлі, 2006. ФАО, Рим.
11. ЄОКЗР (2011) Стандарт ЄОКЗР РМ 1/2 (8). «Переліки ЄОКЗР А1 та А2 шкідливих організмів, рекомендованих для регулювання як карантинних шкідливих організмів». В кн.: «Стандарти ЄОКЗР серії РМ 1 – Загальні фітосанітарні заходи», с.5-17, ЄОКЗР, Париж (Франція).

Оглядіві ресурси:

1. Європейська організації з карантину і захисту рослин (ЄОКЗР) – Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards
2. Режим доступу: – Режим доступу: <https://www.eppo.int/index>
3. ФАО – Режим доступу: <https://www.ippc.int/ru/publications/76/>;
4. Сайт Держпродспоживслужби України – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/>
5. Фітосанітарія, контроль у сфері насінництва та розсадництва [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/fitosanitariya-kontrol-u-sferi-nasinnictva-ta-rozsadnictva>
6. Міністерство аграрної політики та продовольства – Режим доступу: <https://minagro.gov.ua/ua>

7. Міністерство захисту довкілля та навколишнього середовища

– Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/>

8. Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні [Електронний ресурс]

– Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/content/derzhavniy-reestr-pesticidiv-i-agrohimikativ-dozvolenih-do-vikoristannya-v-ukraini-dopovnennya-z-01012017-zgidno-vimog-postanovi-kabinetu-ministriv-ukraini-vid-21112007--1328.html>

9. ПЕРЕЛІК регульованих шкідливих організмів [Електронний ресурс]

– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-19#Text>

10. ПОРЯДОК офіційного встановлення та/або підтримання статусу місця виробництва або виробничої ділянки, вільних від регульованих шкідливих організмів, позбавлення такого статусу, його поновлення та інші умови офіційного встановлення місця виробництва або виробничої ділянки [Електронний ресурс]

– Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/RE36152.html

11. Діагностичні протоколи

– Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards/pm7_diagnostics

12. Стандарти з аналізу фітосанітарного ризику

– Режим доступу: https://www.eppo.int/ACTIVITIES/plant_quarantine/practical_activities